

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVŐPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettön, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 ft. Félévre 5 ft. Negyedévre 2 ft 50 kr. Egy hónapra 1 ft.

Hirdetési díj: öt házasos példány 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek loogedés történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.

Debreczen, febr. 28.

A nagy politikának is meg van a maga farsangja. Jelenleg annak korát éljük.

A politikai küzdelem porondján csak egy hemzseg a számtalan álarozos. Egyik iparkodik elámitani a másikat és utóvégre is rájön, hogy ő maga az elámitott.

E politikai álarozos bál fojtó légkörében az általános bohózkodás előmozdítására keresztül-kasul röpdés a tarkábnál-tarkább hirkacs és csodabogar.

Hogy pedig ezen hirkacs és csodabogarak igazi hamisítatlan vadkacsák és vadbogarak — azt leginkább bizonyítja azon ékesen ragyogó „kékeszöld” zománcok — a melylyel szemet szurva előtűnik diszelegnek.

Fogjunk csak magunknak egy pár ilyen „kékeszöld” zománcos csodabogarat és gombostűre tűzve, hallgassuk csak zümmögésüket:

Az egyik ezt donogja: Podolia és Volhyniában 400,000-nyi sereg áll nem sokára harcra készen birodalmunk ellenében.

A másik ezt zümmögi: Erdély déli-keleti határainál kozák dsidák hegye már régóta szomjaz magyar vért.

A harmadik azt tiicskéli: Oroszország Angliának mindenben engedni fog, csak hogy kibékítse és aztán Ausztria-Magyarországgal régi óhaja szerént elbánhassék.

A negyedik ezt hárogja: Majd meg lássátok mi is új járunk, mint a törökök, meglepetünk az oroszok xerxi táborá által hadüzenet nélkül stb. stb.

Mély gondolkodóba esünk a repedt hirharangok zugása közepette!

Tehát mindennél, minden országban vannak a kormányos okos, lángeszű politikusok, csak a mi kormány férfaink vannak vaktság és süketséggel megverve?

Csaknem erre a kétségbeesett gondolatra jön az ember a minden felől előzőző salamonai bölcseségek hallatára.

„Ki vagyunk játszva, eszünkön tulajárnak, a muszka armány, az angol fortély kelepezéjébe és a németek csapdájába kerültünk! Fogva vagyunk! — Elkéstem!” Igy rikácsolnak az álpróféták mindenfelől... és az „ó nép!” — őket ajtatosan hallgatja és szentül elhisz nekik mindent!

Az igaz, hogy ebben az „ó népben” sokan vannak a hivatalosak és kevesen a választottak... és ezért vizsgálódhatunk!

De beszéljünk komolyan!

Megengedve azt, hogy a muszka, azon gyaupperral élve, hogy délszláv boldogító reformjaitól birodalmunk beleegyezését meg fogván tagadni — fegyverkezik; képzeltelne először, hogy Oroszország ezen készülődése egy napig is titokban maradhatna, és Oroszország minket ennél fogva meglepetné; másodsor képzeltelne, hogy Oroszország ládbobbantásokkal is képes 400,000-nyi seregeket a földből elővarázsolni? Az ilyen mythosi dolgok ideje lejárt! — Oroszország haderejének virága most mintegy 1200 mértföldnyi területen

van szerte szórva. Azon kívül a törökök elleni háboruban az orosz derék sereg egy negyed része elesett. A megmaradt részével a hevenyészett ujoncz pötlékokat is ide érteve, pedig mi hamarosan elbánhatnánk; mert 3 hét alatt az 1.200.000-nyi létszámból 800.000 fnyi pompásan felszerelt derék hadunk állna ki a sikra. Azon kívül tudva levő dolog, hogy a muszkák a török háboruban sem stratégiájuk, hanem tulnyomó számuknál fogva győztek.

A muszka meglepetéstől tehát egyáltalán nem lehet tartanunk!

Azon kívül mire való lesz az a 60 millió hitel, melyre Andrassy gróf fölhatalmazást kér.

Valóban nyuliszivűség a lombregéstől is megrémülni... és Andrassy gr. az ilyeneknek önzéletesen oda dörg heti: „Áhios jam ego vidi ventos!”

Aztán még föltéve azt is, — mit pedig, ismerve az orosz tradíciókat és intenciókat, nem is szabadna föltenni — hogy, francia szőlőmóddal élve az per-fide Albion külön pactedán is Oroszországgal, még azon esetben is gondolkjunk egy nagy hadvezér jelszavára: „A háborúhoz három rendbeli dolog szükséges: először pénz; másodsor is pénz és harmadsor is pénz!” Ebből a fajta magból pedig Oroszország fogynék ki legjobban és nem is remélheti, hogy ezzel pénztárai valami nagyon hamar megteljenek. — Mert Oroszország, hogy szelvényeit kifizethesse, csak 50 millió rubelért kopogtatott a külföldnél és a párisi „Crédit Foncier” egyesenes visszautasítást ebbeli megkeresvénnyét, — míg a „Crédit-Lyonnais” csak por forma kísérlette meg az alkudozásokat.

Szó a mi szó; jöjjön minek jónie kell, mi elvagyunk készülv. Semmiféle vakláma által félre nem vezetjük magunkat, hanem birodalmunk — mint eddig is meggyőződhetünk — halad és pedig méltóságtelejes és tisztelget parancsoló magatartással halad kitűzött célja felé — jól fölfogott érdekei megóvása után.

És e czél el is fogja érni és érdekeit meg is fogja óvni minden körülmények között; — mert bölcs kezek vezérlék.

Mozgósítási hírek. Mint Bécstől jelentik, az utóbbi napokban gyakori tanácskozásokat tartott a hadügyér a közös pénzügyminiszterrel, kik aztán ő felsége által kihallgatásán fogadtattak. Résztvett a tanácskozásban Vilmos főherceg is, a tüzérség főparancsnoka. A hadügyminiszterium osztályfőnökei s nagyobb számu tábornokok is tartottak tanácskozásokat, melyek valamennyit, a mozgósítási ügyével hozták kapcsolatba.

Továbbá — mint hírlík — bekérített a hadügyminiszterium által, a hadi iskola azon növendékeinek névsora, — kiket mozgósítás esetén, tisztek és altisztek gyanánt a seregbe lehetne sorozni.

Az osztrák képviselők közül többen ellenzik a mozgósítási hitelt. Igy pl. a haladópárt ellenzi, a baloldali körben pedig interpelláció tárgyává akarják tenni a 60 milliónyi mozgósítási hitel kérdését. Az osztrák delegáció pénzügyi biztosa pedig bevárja előbb a baloldali kör határozatát s aztán színtér tárgyalás alá veszi a kérdést.

nem állott távol a szép hölgytől, a súlyos szöveti ablakfüggöny által elfedve, de oly helyzetben semmi sem kerülhet ki figyelmet, mi e csoportban a támlány körül történt. „A mai pompás kirándulás volt,” kezdte a herczegnő, „vaóban elragadó és üdítő; és azon kis meglepetésekért, melyeket ön a saját hatáskörében eső erdőben nekünk készített, valóban különösen le vagyok önének kötelezve.” A fővadászmester melyen meghajtoztatta magát és midőn fejét újra fölemelé egy pillantást vetett Ripperda lónra, ki a herczegnő egy könnyed keznyomása folytán fejét feleje fordította.

„Az, hogy kegyelmesség a mai nappal meg van elégedve,” mondá Rigoll báró, „olyan kegyelmesség, mely egészen boldogá tesz. Valóban kegyelmesség urnóm” folytatta emelkedettebb hangon: „a mai nap csakugyan elragadó volt és ha szabad remélnem, ráan nézve a legpompásabb és üdvözítő következményekkel leend.” A herczegnő szemeiből — midőn e szavakat hallva előbb a gyönyörü leányra aztán pedig a beszélő mély alázattal hajlongó alakjára tekintett — egy neme a kajánúságnak sugárzott.

„Lion kisasszony,” folytató a báró, de beszédes fatalis mosolya ismét elhalt, midőn őt az általa megnevezett ifjú hölgy nagy szem-

melől egy szilárd tekintetere. Azonban a herczegnő újra fölvéve beszéde elejtett fonatát és halk, de határozott hangon, melyhez szeretettel mosolya nem illett mondá: „Lion tudja, mily érdeklődéssel foglakozom boldogságával. Ő tudja, hogy testvértként gondoskodom jövőjéről és azt is tudja, mennyire körültekintően és fontolgatva szoktam eljárni.” „Oh bizonyára kegyelmes herczegnő,” viszonzá az ifjú leány ismét és oly nagyon lehalgolta a herczegnőre, hogy e perczben sem a fővadászmester, sem pedig a függöny mögötti vizsgálódó nem láthaták arczat.

Fernow ur különben mind a regens tárgyalási körját, mind a herczegnő támlánya körüli kis jelenetet illetőleg a már előtűnik ismeretes okoknál fogva, nem volt az egyedüli fűrkésző, míg ellenben ő volt az egyedüli éles megfigyelő, ki Rigoll báró arcjátékát megértte és a herczegnő által mondottakat meghallá Minden énrámalmát össze kellett szednie; tiszter emlékezetébe kellett idéznie, hogy most hol van és hogy olyan szempárok tekintete, melyek lion körüli udvarlásait talán észrevették, esetleg éppen oly figyelmen nyugodhatnak ő rajta, mint az ő szeme esüngött a kis támlány körüli csoporton.

Bár Wenden ur látszólag a világon legelfogultatlanabb módon majd ezzel, majd amaz

— Az új papáról azt írják Rómából, hogy magatartása általános csatlóást idéz elő; a kormányoknak semmiesetre sem fog új nehézségeket okozni, de a kuria eddigi magatartását nem fogja desavouálni. Egyik legelső reformja az új papának pedig az volt, hogy elrendelte, miszerint audientiók alkalmával neki ne a kezét, hanem a papucsat csokolják meg azok, kik színe elé járulnak.

Országgyűlés. — A képviselőház ülése febr. 27 én. — Elnök: Ghyzey; jegyzők: Horváth, Molnár, Orbán.

A miniszterek közül jelen vannak: Tisza, Széll, Perczel, Péchy, Trefort, Szende, Bedekovics.

Néhány jelentékeltebb kérvényi ügy elintézése után, napirendre következett az osztrák-magyar Lloydal kötött szerződésről szóló tvjavaslat általános tárgyalása.

Baross G. előadja, hogy a javaslat lényeges emeléseket tartalmaz, mert az összes szubvenzió 2.200.000 forint tenne s így 500,000 forinttal többet, mint előbb. Utalva a politikai tekintetekre, ajánlja a javaslat elfogadását.

Wahrman M. kifejti, hogy a Lloyd szerződést illetőleg, eddigelő három nézet érvényesült. Az egyik az, melyet a kormány képviselt; a másik, mely a szerződés megújítását egyszerűen mellőztetni akarja s a harmadik a közép ut, melyet a pénzügyi bizottság választott. Elismerte ugyanis, hogy a magyar kereskedelemre a hajószekketés nem bir nagy jelentőséggel, — de elismerte azt is hogy az osztrák-magyar monarchia tekintélye keleten, kizárólag a Lloyd által emeltetik s ennek képviselői ottan nagyobb befolyást gyakorolnak, mint magának az államnak képviselői. Ezt a mai viszonyok közt megszüntetni, annyit lenne, mint a monarchia keleti befolyásától, ép a legkényesebb időben, az új alakítások napjában lemondani. — Ajánlja a javaslat elfogadását.

Mudrony S. szerint a Lloyd nincs rászorulva a segélyezésre, mert legutóbbi kimutatása szerint 20%-ot fizetett részvényeseinek osztalék fejében, de nem is érdemli meg, hogy segélyeztessék, mert ipar kereskedelmi érdekeink előmozdítására teljesen képtelen. Politikailag sem szolgálunk hasznunkra a keletre járó hajók; sőt rontanak tekintélyünkön. Ajánlja az általa és Simonyi Lajos báró által aláírt külön véleményét.

Ezután Apponyi Albert gr. beszélt. Az újpesti rablógylkosok bünpere. A tárgyalás további folyamában Róza Gyula előadja hogy 4 elemi iskót végzett, mászörös mesterséget tanult, de még nem szabadult fel. A rablógylkosság előzményeit épen úgy adja elő, mint testvérbátyja István. A gylkosság részleteire térve, elvitt határozta — ugymond — hogy mihely István megszúrja Pajort, ő az asszonyt fogja ellátni. De nem így történt, mert Nácsi gyorsabb volt; ő csak a Pajort látta fogta. Az aprónéző ő vette ki a főkből, de a gylkosságban nem vett részt, mert ő künny vigyázott. Szembesítetve egymással a két testvér, István kérte öccsét hogy valjon be mindent s kérien bocsánatot a tek. törvénytől hogy megbottolt. Ekkor mindketten elézékenyűnek és sirnak.

Keller Ignác részletesen előadja miképp jött Budapestre, miután a katonaságtól megszökött. Elmondja, hogy a jégvágásnál ismerkedett meg Róza Istvánnal s midőn azt elmentte, hogy jó volna sorsukon segíteni, Pista lopásra biztatta s harmad nap múlva már meghatározották a tett helyét. Midőn oda el is mentek, az asszony mérte a pálinkát, ő pedig nézegetett egy vörösbűtést irást a falon. Egyszerre csak István leszurta Pajort, az asszony sikoltva elfutott, Gyula pedig utána és leszurta. A kivégzések után megviz-

gáltak mindent; pénz, három gyűrűt és egyéb apróságot magához vett, mert jobb szebbe volt. Pista és Gyula megtörölték kezeiket és késeiket a lepedőbe, aztán elmentek, ő iszonykodott e tétől s még a kávéját sem tudta meginni, hanem egy leánynak adta. Ezután szembesíték egymással a vádlottakat, de Keller és Róza Gyula ekkor is tagadják hogy gyilkoltak volna.

Tíz percznyi szünet után Plathy Erzsébet, kit eddig a kávémérési Liszka néven ismerünk hallgatottat ki. Vádlottak, vallomásai ellen nem tesznek kifogást. Balázs Lajos upesti kávémérő, Schiller Ferenc vendéglős, Hatosi János asztalos, Keil kávéháztulajdonos, Horváth Mihály szőlőtulajdonos a két szerencsény-utczában, Kratochvil József ottani szobaleány, Bóczán Manoné, Eszényi Ferenc, Kertész Mari (Keller szeretője), Dombay József, Lehoczky Ferenc, Bokács Agostonné és Szabó Sándor tanúk hallgattnak ki, s a bizonyítási eljárás befejeztetvén, a vád és védbeszédek megtartása következett.

Tegnap, tolyó hó 27-én, Tóth Gerő kir. ügyész vádbeszédt megartván, Róza Istvánt költőféltől halálra, Róza Gyulát pedig 20 évi súlyos börtönrre kérte elítélteni. A hivatalból kinevezett védők: Gonbár István és Liedemann Károly vádbeszédeiket elmondván, elnök kijelenti, hogy az ítélet délutáni öt órakor fog kihirdettni.

Fővárosi hírek. — Király ő fősége Zlatócz község tűzkáro ut lakosai részére 300 forint, királyné ő fősége pedig a vezeli g. cath. egyházközségnek, temploma felépítése czéljából 100 forint adományozott. — Az országos kisdédóvó egyesület javára a fővárosban rendezett közvacsora 3007 forint jövedelmezett. — A népszínház igazgatója a Jozsef és Erzsébet árvaházak összes növendékeit meghívta „Lumpáczius” mai előadásra. Dr. Korányi Frgyves termében hó 23-án fényes és kedélyes vizgalmot. Az előkelő társ. fényét emelték Tisza Kálmáné Dégenfeld Ilona grófnő leányával, Péchy közlekedési miniszter családjával, Trefort Agoston, Bónis Sámuel s több magasan ur egyen és képviselő. Benárd Agoston mérnökkel f. hadnagy, hettön vezette először Kolber Ilka kisasszonyt, Kolber István fővárosi gyáros leányát.

Színházi szemle. — Kedden, hó 26-án, Molnár György harmadik vendéjátéka alkalmából „Molier élete és halála” című történeti dráma került színpadunkra. Írták Desnoyer Károly és Labat Eugen. Fordította Egresy.

Magát a darabot mi nem számítjuk a leg-sikerültebb drámák közé; bizonyos egyhanguság vonul rajta keresztül s az erősebb drámai színészés hányában, nagyobb hatást csak akkor csinálhat, ha egy oly művész teremtő ereje, mint a nyíven Molnár, igyekszik helyre pótolni a benne előforduló hiányokat. Ha szigorú bírálat alá vennék e művet, sok kifogásolnivaló találnánk benne, — de mert összefüggésben van némileg Molier világhírű „Tartuflé”-jével — azon biztos tudatban, hogy ez utóbbi színrehozatala bő kárpótlást nyújt a kevesé gyenge előjátékért, — szívesen végig nézzük előadását.

Molier két oldalról van feltüntetve e darabban; mint fenkőlt szellemű író, ki a midőn minden szepért és neme-ért lángoló hűvel lelkesült, ugyanakkor kiméletlenül ostorozza a bünt, álnokság, — s kora főb embereinek ügyesen rejtgetett hibáiról merész kezekkel rántja le a leplet. Így ismerjük meg a darabban Molier az író; de megismerjük úgy is, mint férjelt, kinek keblét ére iránti féltékenysége, a legnagyobb mérvben kinozza. Majdnem megfoghatatlan előttünk, miképp lehet egy felvilágosult férfinak, ki örökösben az eszmék világában él, azon szörnyű hibában szenvedni, mely csakis gyöngye jelennek vagy a durva materialismustól áthatott kislekűek sajátsága lehet. Molnár azonban feladatát, mindkét tekintetben kitűnően oldta meg. Ha a hőlekkü

zal beszélgetett és a mennyre tanácsos volt, forgoldott is az urak és hölgyek között. — mindazonáltal szemé csaknem kivétel nélkül azonos virágokron függtek, mely körül gondolatlan épen úgy röpökdtek, mint azon doogó méh, — mely a nyitott ablakon épen most szállt be.

Már többször, hol az egyik, hol a másik, nevezetesen hölgyek közeledtek a csoporthoz és ha közülök valamelyik föltűnően hajolt föléje, a kamarás szíve sebesben és a bosszankodás egy nemelőd dobogott, mivel azok, kik a bokrértá eddig csodálgatták — csupa jelentékeltelem emberek voltak csak. Igaz, hogy egy izben a régens is, az asztalkához közel állván, kezével végig szaladt a virágokon, mintha azok élde illatát maga felé akarván legyezze; de a régens, — az nem lehet, mi dolga lett volna e szelent papírral; arca e pillanatan oly nyugodt maradt, mint máskor, és minden me-indultság nélkül ment el az asztaltól az ablakmélyébe az ott álldogáló néhány idős urral pár szót váltani.

A herczegnő egy pillantást vetett a kandelalló fölötti órára aztán a fővadászmesterhez, ki épen tiszteletteljesen vissza akart vonulni — így szólt: „Mindjárt hat óra, ha nem csalódom. Oh én szeretem, hogy mindjárt ebédelni fogunk, a ki-

rót láttuk tője személyesíteni, akkor egészen meglepedeztünk a gyarló férjéről, s ha a féltékenységtől kinzött kebel fájdalmas kuyomatát szemléltük arczvonásaiban, akkor teljességgel nem tudtunk a nagynevű íróról semmit. Molnárnak az alakítás íly merész változataival való könnyed, úgy szólván, játszi megküzdeése, csak újabb bizonyítékát nyújtotta annak, hogy ő csakugyan valódi művész, ki igazán megérdemli az elismerés babérokoszoruját.

Egy munka küldetett be közelebb szerkesztőségünkhez, mely „Mohammad élete és tana” címet visel. A 207 lapra terjedő munkát Dr. Hatala Péter írta, a budapesti kir. tud. egyetemen a sémi nyelvek és irodalmak ny. r. tanára. Nem szaraz történelmi adatok összeállítását foglalja magában e munka, mely megismerteti velünk Allah egyedüli prófétája életét, hanem a sok rendbeli kufurrások kivétel érdeklő adatai vannak ebben önállóan feldolgozva, kiszínezve a nép akjáról vett hagyományok, a keletiek élőkén csapongó képzelete által alkotott s a prófeta életéhez fűzött dicsőítő események elbeszélése által. A mű nyelvezete könnyű s mégis tartalmas, — irmodóra bebizelgő; szóval a munka igen élvezetes olvasmányul szolgál minden méltóbb egyén számára. — 1 forint 60 kr-ért kapható Lampel Róbert könyvkereskedésében Budapestben.

A „Csöndes órák” mutatónyászama e napokban jelent meg oly díszes kiállításban, minőhöz valóban nem vagyunk szokva. Tartalma is gazdag, változatos s minden érdeket körülölel. Különbön szóljanak a közlemények, melyek így következnek: „A gyógyíthatatlan seb” (eredeti regény) Feodoról (egy ismert író álneve); „A szerelm átka” (Petőfi Sándor költeményéhez művészi becsü illusztráció); „Kit a szerelem megszelídített.” (Vacano Emil M. elbeszélése); „Nem vőnökünk” (Beranger költeménye); Szabó Endrőtől; „A holdkörös” (humoroszék) Imre Ivántól; „Társadalmunk s a jövő” Borostyán Nándortól; „Üti emélt” Rudnyánszky Gyulától; „A farsangról” Farkas Antaltól; „Világi hírek, adatok” (Vegyes újdonságok); „Apró hírek,” és a borítékon: tartalom, Hymen, sakk-rejtély, képtalány, szikrák, a szerkesztő nyit válasza. — A derék vállalkozók gondoskodtak, hogy e lapból márczius hónapig át mindig szolgálhassanak teljes számu példányokkal. — Ezuttal megjegyezzük még, hogy e szep tartalmas lapot, Benedek Aladar szerkeszti s a lap mutatónyászamaiból látványt ingyen küld a kiadó hivatal (Budapest Wilczek P. C. és fia könyvnyomdája, korona-herczeg-utca 2.), hol a szerkesztői hivatal is van. Ára e lapnak évenegyre különben 2 ft.; félévre 4 ft.; egész évre 8 ft. s az év végén az előfizetők egy 3 ft. értékű Lipcséből rendelt szines nyomású elegans jutalmaképet kapnak ingyen s minden csomagolási díj nélkül.

Sport. — A gödöllői vadászatok. A második vadászat Neudorf mellett volt kitűzve; megjelentek a meetre ő felségei, a király és királyné, Vecsera báróné, Andrassy Irma grófné, a Van Son urhölgyek hármán, Andrassy Gabriella grófné, Eszterházy Miklós gróf falkancja gyula körül résztvettek az urak közül; Hunyady Kálmán, Auersperg, St. Julien, Martin du Nord, Stockau, Wolkenstein O., Lanberg H. grófok; Baltazzi urak, Taxis herczeg, Hubner és Gemmingen bárók, és Dreyban alvezetés vezetése alatt 15 en az equitátióból. — A vasut közelében eresztették el az első szarvast, — mely 40 tagból álló társaságnak 20 perczig tartó erős futásra adott alkalmat és oly sűppedekek talajon, hogy csak 8 — 10 lö követte a vadászatot. A szarvas szemügyre vétetett és ekkor az erdőbe menekült a mi checre adott alkalmat, és így a társaság nagy része öszegyűlekezhetett; az üldözött állat, mint csak a ravasz róka, ugyanazon az uton tért vissza az erdőből, és csak kevés lovas követte azt, és 15 percz mu'va hallait fujtak,

rándulás közben hatalmas étvágyam keletkezett.” De mielőtt Rigoll br. kép-s lett volna erre valamit válaszolni, mi különben nem is várt a herczegnő, a másik oldalra fordítá fejét és Ripperda kisasszonynak mondá: „Látta ön lion ama csodálatraméltó virágokéretát a kis asztalon? Valóban nagyon kedvesen van köte. Virágai fölségei!” „Valóban herczegséged, ama bokréta igen szép” felelé az ifjú leány. „Nagyszerű!” véleményezte a fővadászmester. „Pompás! fölséges! csodálatra méltó!” hangzék végig a hölgy során, kik a herczegnő — valamivel hangosabb megjegyzése folytán följogosítva érzék magukat ezt arra kizsákmányolni, hogy hódolatuknak adjanak kifejezést és pedig azáltal, hogy a bokréta iránti lelkesülésük hasonlólag fölkialításokban tör ki. Sokan oda is tolongtak a megcsodált virágokat közelről is megtekinteni és azok rendkívül pompáját újól elragadtatták kihaláltani, mire leginkább urak ragadtattak magukat, hogy így a herczegnőnek — a szászors érteményében e virágok képeben hódoljanak. (Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr” tarczája.

A szerencse pillanata.

Irta: Hackländer F. W.

ELSŐ KÖTET.

Harmadik fejezet.

Az udvari ebéd.

Az előtűnt fővadászmester báró Rigoll nyájás pillantásokkal kérve környezetét a kitérésre ángolna módjára csuszott keresztül az udvaronczok-, tisztek- és hölgyekből álló vegyes csoportokon és valódi korcsolyasikámmal irányozá menetét épen a herczegnő támlányá elé. A leányka, ki a támlány másik oldalán állott, e perczben fölemelé fejét és mig a szőlág közönyösen pillantott ki az ablakon, néhényen fölszólt. Igen figyelmesen szemlélő fött bizonyára föltűnt volna, hogy arczán könnyed pr-jelent meg, telt ajkait összeszorítá és hogy szemével néhány másodperczig rajátságosan hunyorogtatott; ama nagyon figyelmes szemlélő pedig, ki mindent észre is vére,

a társaság csak később érkezett oda. A második szarvas 15 perc után Prohow falu közelében egy mély árokban a kutyák zsákmányává lett. Ennél az egész társaság jelen volt.

Napi hírek.

Szerkesztőségünk helyisége, február 25-től fogva a czepléd utcában a Friedház első emeletére helyeztük át, mit is az előző számunkban közöltünk. A munkatársai s a n. é. közönség figyelmébe, hogy ezentúl a lap szellemi részét illető közleményeiket, valamint a „Nyílt térbe” tartozó közleményeiket, oda méltóztatásuk intézni. — Teljes tiszteltetl. Debreczen, 1878. február hó A „Debreczeni Ellenőr” szerkesztősége.

A köztársaság mely holnap tartatik a színházban, ha visszatérünk a négyzet elnököknek és választmányi tagjainak az árva és szegények ügyében tanúsított buzgó törekvéseire s ha látjuk a roppant érdeklődést, mely eziránt egy helybeli mint a vidéki közönség részéről mutatkozik, biztosan állíthatjuk hogy minden tekintetben annyira sikerülend, hogy városunk nemcsak a jövő évi négyzet-törvényeit a legszebb siker fogja koronázni s a nagy közönségnek sem leendő oka panaszolódásra. — Felhívjuk azért még egyszer reá a figyelmet, mert ez estély igazán megérdemli, hogy arról városunk intelligens köreinek egy tagja se hiányozzék.

A szerencseköszörhöz újabb adományoztak: Osterlamm Ernőnek egy száma doboz illatszerekkel, Györfy Mariska egy tálca bor munka, Várady Istvánné 2 fa legező egy broche és fülbevaló. Báro Kemény Istvánné egy doboz illatszert, 1 tálca, 1 pecsenyomó 1 garnitúr manchette gomb, 2 játék, 1 szivar szipka, 2 asztalkendő tartó. Váradi Imréné 2 pohár. — A csemege sátorhoz bejött adományok: Berghoffer István 10 narancs, 1 kiló mogoró, Otrókosi J. 2 doboz kandort gyümölcs, Varga L. egy csomag jardinette, Rikli Józsefné 3 kilogramm cukor, Nagy Károly egy csomag jardinette, Sötér Miklós 12 db narancs, mogoró, datolya és cukor félék, Stenczinger Károly egy csomag datolya, Gerebly Fülöp egy csomag malaga, kandított gyümölcs, mogoró, datolya, bor, szeldelt csemege, Stekli Adolfné 10 narancs, Páspóky Lajosné 10 citrom. Csemege pénzt adtak: Csanády Ödöné 5 forint, Balogh Imre 2 forint, Miklósi Mózesné 2 forint, Kovács Károlyné 3 forint, Waldmann Mór 1 forint, Dragota Miklós 5 forint, Magyar Antal 1 forint, Kegyes Imre 1 forint, Borsai Sámuel 1 forint. Ezekben kívül még több adakozók is törtétek, de azok közlését térszükre miatt, jövő számunkra halasztjuk.

— **Molnár György** szimfonikus úrtól azon felvilágosító sorokat vettük, hogy ő neki semmi

tudomása sincs egyik helyi lap azon híreről, hogy a keddi álarozos bált ő fogja rendezni. Erre egyáltalán semmi hivatást nem érez magában, s a hír bizonyosan onnan származott, hogy Molnár ur a színigazgató urnak kérdészködésére több rendbeli oly dolgokat tanácsolt, a mely által érdekesíteni lehet egy ilyen műveltséget, s megígérte, hogy ő is meg jelenik ezen álarozos bálban.

— **A „Bika” szálloda** építési tervrajzai, s a költségvetés még mindig fen vannak a nm. ministeriumnál, hol azokra, mint értesültünk, utolag bizonyos — most már nem nagyon lényeges változtatások történtek. Miután közelünk a kitavaszodás felé, s az építkezések ideje nem sokára kezdetét veendi, igen kívánatos volna, hogy ezen építési tervrajzok és költségvetés hamarabb éspedig a kellő időben leérkezzenek, mert megint könnyen úgy járhatunk vele, hogy egyik hónapról a másikra elkésve, az idén ismét nem lesz az építkezésből semmi, már pedig újabb évi kesedelem annyi tetemes kárt és kényelmetlenséget fog okozni, a miktől úgy magat, mint a közönséget megóvni a városi hatóságoknak elmulasztatlan kötelessége. Ez ügynek lapunkban ezentúl a nem nyitunk is állandó rovatot, de folytonos sürgetői fogunk lenni mert azon panaszokat, melyek hozzánk e szálloda ki nem építése folytán helyből és vidékről igen számosan intéznek. — teljesen jogosítottatnak találjuk.

— **A „Dolbáb” című** városunkban megjelenő s szép és megérdemelt pártfogásnak örvendő szépirodalmi hetilap szerkesztésében, folyó év ápril 1-ével vagy is a második évfolyam kezdete után változás fog történni. A jelenlegi szerkesztő Dengi János ur, kinek lapunk is több csinosan sikerült költeményét hozta, a lap szerkesztésétől f. évi ápril hó 1-ével magánkörülményei folytán visszalép, s a lap szerkesztését annak jelenlegi kiadó tulajdonosa és fommunkatársa gróf Csáky Alfonz ur veszi át. Úgy értesültünk, hogy e visszalépés semmi befolyással nem leendő a lap irányára, a mennyiben az eddigi szép számu munkatársak működése továbbra is biztosítva van a lap számára, s gróf Csáky Alfonz ur széles körű ismerettségé és összeköttetései folytán bizonyosan sikerülend még több szellemi erőt csoportosítani ezen majdnem mondhatni az egész országban egyetlen az irodalom színvonalán álló vidéki szépirodalmi lap köré. — A kiadói ügynök és farsadagot nem fog kimélni, hogy ezen már jelenleg is szép számu olvasó közönséggel bíró lap a további pártolást minél nagyobb mértékben kérielméje.

— **A polgári kör** szombat este a „Bika”-ban tartandó zárkórú táncvizsgálmára íremeltem felhívjuk a meghívott közönség figyelmét. Azok után, a miktől e mulatságról tegnap elmondottunk, nincs egyéb megjegyzésünk, mint az, hogy a ki valódi tiszta magyar zamat mulatságnak barátja és kedvelője, igen nagy mulatságot követend el, ha e táncvizsgálmát meg nem látogatja.

— **Egy Debreczenben** ápril elején megindítandó élelplapról volt néhány nap előtt említés téve lapunkban. E hírünkre vonatkozólag utólagosan meggyőztük, hogy mi a magunk részéről egyáltalában sem szükségét, sem jogosultságát nem látjuk ama tervezett élelplapnak, s nem is hiszünk, hogy az csak néhány hónapig is fenttarthassa magát. Az élelplapok valódi talaja és hazája a fő és világirovásokban van, s a mi ott egy élelplapnak nem csak megvan engedve, hanem sokszor kötelessége is, az egy vidéki kisebb városban, a hol az egyéni érintkezés a mindennapiság közvetlenségével bir, csak személyeskedésekre, bszantásokra szolgáltathat igen könnyen alkalmat. Tettek már élelplapok a vidéki élelplapok soha sem voltak képesek felmelvekni ama magaslatra, a melyen az élelplapok a személyekkel foglalkozik is, elvesztí sértő jellegű. Még a városban sem tudják mindig eltalálni azon biztos határt, a melyen túl menve a közönségnek nem gyönyörködésére, hanem megbortránkozására lehet csak számítani. Egy vidéki élelplap — országos ügyekkel alig foglalkozhatik, s így kénytelen egyes emberek magánéletét tenni többé vagy kevésbé jogosul bírálata tárgyává, a mi épen vidéki városban sok oly kellemetlenséget, s kölcsönös elkeserítést idézhet elő, mint nem kárpolthat az a néhány ártatlan élelplap, a miből egy vidéki élelplap szerkesztője az első pár hónap alatt mulhatlanul kiköpi. Ezeket főleg azon indokból mondottuk el, mert azon hírt halljuk terjeszteni hogy ama tervezett élelplap a mi lapunk heti mellékletévé fog napvilágot látni. Ilyesm meg se tudtunk eszünkben s nem is tudunk a felől semmit.

— **Nyilvay Irmának** színházunk népsziumú és operette énekesnőjének, közönségünk kedvencének ma esti jutalom játékát iránt az érdeklődés valóban oly általános, a mint azt mi remélhettük, s a mint ő azt megérdemli. — Előadatik Giroff-Giroff, — még pedig zsuffolt ház előtt, mert már a jegyek ma délelőtt legnagyobb részben elteltek. A kedves énekesnő számára a mai jutalomjáték alkalmából több figyelmes kedveskedést vár az öt tisztelő és kedvelő közönség részéről, úgy halljuk, hogy nem csak koszorúkban és csokrokban, hanem más értékesekben is fog nyilvánulni közönségünk szeretete. Úgy ezekről, mint az előadás lefolyásáról legközelebbi számunkban bővebben értesítünk.

— **A színház** ügyében a tárgyalások a körünkben időző Mándoki Bélával valószínűleg eredményre fognak vezetni. Ezzel egyidejűleg megemlítjük, hogy többen foglalkoznak egy oly consortium létesítése eszméjével, mely tiz helybeli polgárból állana, kik 1000—1000, összesen 10.000 frt tőkét tennének össze a színház anyagi ügyeinek némi biztosítására. — Hogy lesz-e belőle valami, az a jövő kérdése.

— **Sámli Lajos**, — kinek ismeretterjesztő cikkeivel a hazai napvilág lapok majd mindenképpen, de különösen a „Vasárnapi Újság”-

ban oly sokszor találkozott az olvasó közönség, f. hó 25-én Budapestben 35 éves korában meghalt. — A boldogult író fogalmazó volt a közlekedésiügyi ministeriumnál s hivatalos teendői elvégzésével fennmaradt szabad idejét arra használta, hogy magát képezze. Onszorgalommal tanult meg németül, francziául, angolul és olaszul s e nyelvismeretei segítségével ültette aztán át irodalmunkba azon közhasznu dolgozatokat, — melyeket leginkább külföldi lapokból, vagy folyóiratokból kibavárolt. — Özvegyet és egy kis árva leányt hagyott maga után. — Béke poraira!

— **Értesítés:** Tisztelettel értesítettük a t. cz. közönség, hogy a f. évi márt. 2-án szombaton este a „Bika” című vendéglő táncstermében tartandó Polgári kör bál belépti jegyeimátol fogva Tóth Gyula és Otrókosi Vég János urak kereskedésében válthatók. Debreczen, 1878. febr. 28. Az elnökség.

— **A „Debreczen”** matadorai sehogyszem tudnak kibékülni azon kitüntetéssel, — mely Simonffy Imre polgármesterünket érte s egyik otromba fitnyától meggyőzés a másik után lát napvilágot ama lap hasábjain e kitüntetésre vonatkozólag. — Nagyon fájhat nekik a derék polgárnagy érdemeinek azon megistieztetése, hogy olyan sokat fitnyalják. Hogy is mondta csak Kőrösi Sándor jogtudósunk vasárnapi felköszöntése: „Csak korcs szülte lehet az Debreczen városának, ki nem örül annak, hogy e város egyik polgára ily legfelsőbb kitüntetésben részesül.” No de a kik ilyenek megírásában találják az olcsó dicsőséget, azok nem is arrogálják magoknak, hogy Debreczen város szülötteinek tartassanak, mert különben kihulna kezükből a toll, a midőn annyi brutális tisztelatlenséget tanúsítanak a legbiztosabban megérdemelt és személyek iránt. De azért nem sülyedt meg el a világ, s igen bajos dolog lenne a kapargáló tyukkal elhitetni, hogy a fényes gyöngy, vagy a pémánt mégis csak értékesebb valami, az árpa, vagy a kukorica szeménel.

— **A helybeli dal és zeneegyletnek** f. hó 24-én tartott választmányi ülésében, időközben lelépett Dr. Ujfalussy József ur helyére, ügyvéd Márton Imre ur választott meg igazgatóul.

— **Közönségnyilvánítás.** Az iparegyesületi takaréks és hitelintézet igazgatósága — közgyűlési határozat folytán — 5 frtot küldött hozzám az árvalás javára, mely szives megemlékezésedő fogadják az árva nevében nyilvánított köszönetemet. Kacsokvicsné.

— **A világ minden államának postaugye** című munkának harmadik füzeté megjelent s beküldetett szerkesztőségünkhöz. — A kiváló gondnal összeállított munkát — mint tudjuk — Böszörményi Kálmán helybeli magy. kir. postatiszt írta. — Ajánljuk a szakkörök figyelmébe!

— **Beóthy Gábor** törvénytudományi joggyakorló ma utazott el városunkból Tenkérre, hogy az ottani járásbírósnak a jegyzői állomást — melyre közlebb neveztetett ki — elfoglalja. Helyébe joggyakorlókat az itteni kir.

törvénytudományi, városunkban széles körben ismert Kovács Gyula neveztetett ki.

— **Szökött katonák.** A helybeli katonai fogházból, egy közelebbi éjen öt egyszökött meg s a savóskúti erdőben rablóbandává szervezte magát. A katonai parancsnokság hírt vevén az esemény felől, azonnal intézkedett, hogy a szökevényeket kézrekerítse. Utának is küldte Nachöczy huszárcapitányt 12 huszárral, kiknek sikerült is őket nyomozni egész a savóskúti erdőig; itt azonban nyomukat vesztették. A szökevények között vannak olyanok is, kik már részint másodszor, részint pedig harmadizban szöktek meg. — Mint értesültünk, kézrekeríthetők iránt az illető járási csendbiztos is megkorestetett.

Debreczeni színház.

Pénteken Mártius 1-én

a négyzeti közvacsora-bál miatt szini előadás nem lesz.

Szombaton

Molnár György ur 5-ik vendéglőjétkül adatik:

LEAR KIRÁLY

Shakespeare tragédiája

mely előadásra jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Szabó Antal.

Nyílt tér.

Az első

debreczeni árverési intézetben

kedden márcz. hó 5-én, következő tárgyak kerülnek árverésre, u. m. arany karpereczek, függők, medaillonok gyémántokkal; arany garnitúrák, láncok és gyűrűk; ezüst neműek; arany és ezüst órák, korallok, értékpapírok, látesövek, kiszívott tajtpipák, puskák, fém és női ruhák, felhár, asztal és ágy neműek, kendők, szövetek, madárkalitkák, gyertyatartók, stb. Az elárverelendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap s hétfőn bárki által megtekinthető.

Felkértenek mindazok, kik tárgyaikat elárverelés végett beadói szándékoznak, hogy azt mindég szerda estig tegyék, mert akkor már csőtörtőkön a tárgyak a hirdetésben megjelenhetnek.

H I R D E T E S E K.

Farsangi jelentés!

ROCHLITZ és BEKE

Főpiacz és Bazár-épület szegletén XI. s XII. sz. (Kubinyi Kálmán-féle bolthelyiség) DEBRECZENBEN.

TARLATANOKAT

egy vég 9 méter fehér 7 frt, színes 7.40 kr, szírványozott 8 frt, nyomtatott valódi párisi 100 cm széles, méterje 2 f 30 kr.

Sima tarlatanok

egy vég 1 forint 40 krtól feljebb, fehér és színes.

BÁLI RUHÁK

elkészítést elvállaljuk 24 frittól feljebb.

Midőn a n. é. közönség tudomására hozzuk, hogy tőszomszédunkban lévő helyiséget (Kubinyi Kálmán-féle üzlet főpiacz és Bazár-épület szegletén) minden benne található cikkeikkel megvettük, azokat, mivel norinbergi és diszárúkat tartani nem szándékozunk 1/2, 1/3 sőt 1/4 rész árban vagy a becsáron alól 50—60 % al elárusítjuk.

Megemlítjük még, hogy jövő hó elején női pipere, férfi fehermemű és rövid aru raktárunkkal az említett szomszéd helyiségbe átköltöztünk, miért is összes cikkeinket addig is régi helyiségünkben (Bazár-épület XI. sz. a.) gyári árban azaz tetemesen lezállítva a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsátjuk.

Az új helyiségben is reméljük, hogy t. vevőink igényeiket úgy az árakkal, mint jó izléssel választott cikkünkkel kielégíteni fogjuk, sőt nagy gyári házakkal összeköttetésünk alapján azon helyzetben vagyunk, hogy helyben minden hásonnemű üzletekkel úgy az árakra, mint a dusszállításra nézve a versenyt előnyünkre kiállani fogjuk.

Fentebb említett sorainkat a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség beces figyelmébe ajánljuk és kérjük, hogy állításunk valódiságáról meggyőződjenek, minket próba látogatással szerencsétlenül méltóztatassanak.

A nagyérdemű közönség beces pártfogásáért eszedezve, maradunk teljes tisztelettel

Rochlitz és Beke.

Fehér és fekete báli női cipőkben nagy raktár.

Feltűnő és szíves figyelmükre ajánljuk

szalagok minden színben

Selyem és szőr ruhák

szalagok minden színben

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

Selyem és szőr ruhák

281. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek.

Készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben

Költségmentesen

Debreczenben, kötelezettség nélkül.

Ingyen szákkal.

100 kiló

A. Asztali dara nagyszemű 26.30

B. szinte apró szemű 26.30

C. Dara közepeszerű 24.40

D. szinte 30 kilos zacskóval 24.70

0. Királyliszt 25.30

1. Lángliszt 24.20

2. Montliszt 23.60

3. Zsemlyelisztt különös 22.80

4. 22.20

5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű 21.20

6. szinte 2-ed 19.20

7. Közép kenyérliszt 1-ső 17.30

8. szinte 2-ed 14.40

8. Barna szinte 1-ső 12.40

9. szinte 2-ed 11.40

10. Lángliszt 9.30

10. Veres liszt 6.30

11. Finom korpa szákkal 4.80

12. Durva korpa szákkal 4.40

12. Durva korpa száknélkül 3.80

R. I. Rozsliszt 1-ső rendű 14.80

R. II. szinte 2-ed 14.20

R. III. szinte 3-ad 12.20

R. IV. szinte 4-ed 4.80

száknélkül 4.20

A. K. Árpakása 00 31.30

szinte 0 26.30

szinte 1 22.30

szinte 2 17.30

szinte 3 15.30

Árpakada 5 20.30

A. Arpa liszt 6 8.20

Debreczen, 1878. febr. 21.

A zsákok sulytartalmá, — teljsuly tisztasulynak véve

A. B. C. 0—10 számig 85 kilo.

11. 12. 60

R. I. — III. számig 85

R. IV. V. 60

A. K. 00—5 számig 85

Árpaliszt 50

SZEPESSY ANTAL

városház alatti diszárú kereskedésében

ajánlatnak:

Finom báli legezöök, virágosokor tartók, prágai glacee keztyűk 3, 5, 7 gombbal.

Női ékszerök, Chemiset gomb garnitúrák, karpereczek, fülbevalók, medaillonok, Chignonfésűk.

Illatszerek: hajolajok, rizspor és pipere szapponok.

Muffzsinórok, ruha uszályfogók, szarvasbőr keztyűk.

Korcsoolyák Halifax, patent és közönséges felcsatoló fajok.

Szoba lámpák, salon csillárok egész választékban kerek és lapos égővel.

Szoba szőnyegek, cocus lábtörölők, ágytakarók.

Fatartó kosarak, kályha előtét, tüzelő garnitúrák, kályha ellenzők, coaks tartók.

Lefauchaux és Lancaster fegyvertöltények, vadászszerelevények, angol nyeregek és lovagszerszámok.

Raktára:

az Adler-féle tajtpipák, szivar-szipkák és borostyán árúknak.

Raktára:

Hermann bécsi gyár chinaezüst összes háztartási és kiházási tárgyak készítményeknek.

Raktára:

a szobóki Márványgyár készítményeinek.

HIRDETMEYNY.

A debreczeni takarékpénztár

1878. évi mártius 24-ik napján, délelőtti 10 órakor Debreczenben, a városháza kis tanácstermében rendes

KÖZGYÜLÉST

tart, melynek tárgya:

Az igazgatóság által a felügyelői jelentéssel együtt beterjesztett 1877-ik évi mérleg megbírálása s a nyereség mikénti felosztásának megállapítása. A mérleg és nyereség felosztási javaslat, a jelentéssel együtt 1878 évi mártius 15-ik napjától fogva, a pénztár helyiségében bárki által megtekinthető.

Az igazgatóság.